

UCHWAŁA Nr 192 RADY MINISTRÓW

z dnia 7 września 1981 r.

w sprawie rozwoju małej energetyki wodnej.

W celu zapewnienia jak najszerszego wykorzystania zasobów wodno-energetycznych mniejszych rzek oraz stworzenia uzupełniających źródeł zasilania w energię elektryczną Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rozwój małej energetyki wodnej, obejmującej elektrownie wodne do 5 MW, należy realizować przez:

- 1) budowę elektrowni wodnych przy istniejących urządzeniach piętrzących,
- 2) modernizację istniejących siłowni wodnych, tj. zakładów, w których turbina wodna napędza bezpo-

średnio urządzenia wytwórcze, polegającą na przebudowie ich na elektrownie wodne,

- 3) modernizację istniejących małych elektrowni wodnych zawodowych i przemysłowych,
- 4) budowę elektrowni wodnych przy nowo powstających urządzeniach piętrzących wodę w innych celach niż energetyczne.

2. Minister Górnictwa i Energetyki, po porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz innymi zainteresowanymi ministrami, ustala corocznie ia-

westycje małej energetyki wodnej, przewidziane do realizacji przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

3 Zainteresowani ministrowie zapewnią ujmowanie obiektów, o których mowa w ust 2, w odpowiednich planach społeczno-gospodarczych w zakresie przedsięwzięć modernizacyjno-odtworzeniowych.

4 Elektrownie, o których mowa w ust 1, powinny przede wszystkim zaspokajać potrzeby energetyczne inwestora (przyszłego użytkownika). Nadwyżki wyprodukowanej energii elektrycznej powinny być przekazywane do sieci energetyki zawodowej, a gdy nie ma takiej możliwości, inwestor (przyszły użytkownik) ma prawo sprzedaż nadwyżek na potrzeby elektryfikacji lokalnej.

§ 2 1 Inwestorem (użytkownikiem) małych elektrowni wodnych może być jednostka gospodarki uspołecznionej lub jednostka gospodarki nie uspołecznionej.

2 Małe elektrownie wodne stanowiące własność Państwa mogą być przekazywane w dzierżawę jednostkom gospodarki nie uspołecznionej.

3 Jednostkom gospodarki uspołecznionej posiadającym urządzenia piętrzące wodę i nie wykorzystywane siłownie lub elektrownie wodne wojewoda (prezydent miasta stopnia wojewodzkiego) może polecić ich ponowne uruchomienie, łącznie z nakazaniem ich modernizacji w celu pełnego wykorzystania energetycznego rzeki w danym przekroju piętrzenia.

4. Minister Górnictwa i Energetyki zapewni w przepisach o dostarczaniu energii elektrycznej możliwość wypowiedzenia przez zakład energetyczny umowy o dostawę energii elektrycznej w całości lub w części, w razie gdy odbiorca posiada nie wykorzystaną elektrownię lub siłownię wodną, mogącą pokryć w całości lub w części jego zapotrzebowanie na energię elektryczną.

§ 3 1 Użytkownicy małych elektrowni wodnych, którzy nie wykorzystują w pełni na potrzeby własne produkowanej energii elektrycznej, mogą zawierać z odbiorcami umowy o dostawę energii elektrycznej, jeżeli elektrownie te nie mogą być przyłączone do sieci energetyki zawodowej.

2 Jeżeli elektrownie, o których mowa w ust. 1, zostaną przyłączone do sieci energetyki zawodowej, prawa i obowiązki wynikające z umów o dostawę energii elektrycznej przechodzą na właściwy zakład energetyczny.

3 Minister Gospodarki Materiałowej, w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki oraz Przewodniczącym Państwowej Komisji Cen, ustali zasady rozliczeń za energię dostarczaną z małych elektrowni wodnych do sieci energetyki zawodowej, z uwzględnieniem ekonomiczności budowy małych elektrowni wodnych oraz ekonomiczności produkcji i zbytu nadwyżek energii z tych elektrowni.

§ 4 Inwestycje jednostek gospodarki uspołecznionej, o których mowa w § 1 ust 1 pkt 1—3, dopuszcza się do realizacji na zasadach określonych dla inwestycji odtworzeniowo-modernizacyjnych w uchwale nr 181 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1977 r w sprawie realizacji inwestycji modernizacyjnych (Monitor Polski Nr 36, poz. 181) przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- 1) cykl realizacji nie przekracza 18 miesięcy,
- 2) udział robót budowlano-montazowych (z wyłączeniem montażu maszyn i urządzeń) nie przekracza 50% wartości kosztorysowej zadania inwestycyjnego,

3) wartość kosztorysowa zadania inwestycyjnego nie przekracza 50 mln zł.

§ 5 1. Inwestorzy podejmujący budowę urządzeń piętrzących wodę są obowiązani do uwzględnienia budowy małych elektrowni wodnych jako integralnej części kompleksowo pojętej inwestycji wodnej. Odstępstwa od tej zasady możliwe są w wypadkach uzasadnionych względami techniczno-ekonomicznymi, po uzgodnieniu z właściwym terenowo okręgowym inspektorem gospodarki energetycznej.

2 Inwestycje, o których mowa w ust 1, wliczane są w ciężar ogólnych kosztów inwestycji wodnej ze środków inwestorów.

§ 6 Budowle wodne służące do piętrzenia, magazynowania, doprowadzania i odprowadzania wody oraz ochrony brzegów przed niszczącym działaniem wód, wchodzące w skład inwestycji, o których mowa w § 1 ust 1 pkt 1—3 mogą być finansowane z terenowego funduszu gospodarki wodnej.

§ 7 Wojewodowie (prezydenci miast stopnia wojewodzkiego)

- 1) zapewnią na podstawie wytycznych, które Minister Górnictwa i Energetyki przesłał w terminie do dnia 31 grudnia 1981 r., zinventaryzowanie istniejących elektrowni wodnych i siłowni wodnych do 5 MW (z wyłączeniem elektrowni zawodowych) oraz urządzeń piętrzących wodę na ciekach wodnych o piętrzeniach powyżej 1,6 m,
- 2) przekażą Ministrowi Górnictwa i Energetyki wykazy obiektów piętrzących, przewidzianych do realizacji, oraz programów budowy małych elektrowni wodnych, ze wskazaniem obiektów proponowanych do realizacji jako pierwszoplanowe, w terminie do dnia 31 marca 1982 r.,
- 3) zapewnią doradztwo techniczno-prawne w sprawach związanych z budową małych elektrowni wodnych oraz warunki do operatywnego udzielania pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń na budowę.

§ 8 Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki, zapewni sukcesywne opracowywanie analiz możliwości wykorzystania energetycznego rzek na odcinkach nie przewidzianych do kompleksowej zabudowy hydrotechnicznej w planach do 2000 r.

§ 9. Minister Górnictwa i Energetyki zapewni opracowanie w terminie do dnia 30 czerwca 1982 r.:

- 1) wykazu potrzeb w zakresie urządzeń dla małych elektrowni wodnych na lata 1982—1985,
- 2) projektów konstrukcji stypizowanych turbin wodnych dla zakresu spadów do 25 m i przelików do 30 m³ na sekundę,
- 3) projektów konstrukcji stypizowanych generatorów synchronicznych do turbin wymienionych w pkt 2,
- 4) projektów powtarzalnych obiektów i urządzeń małej energetyki wodnej.

§ 10. 1. Ministrowie Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego oraz Górnictwa i Energetyki zapewnią dostawę turbin wodnych, prądnic synchronicznych oraz układów wzbudzenia, sterowania i automatyki w uzgodnionym zakresie, w ilościach i terminach umożliwiających zaspokojenie potrzeb, o których mowa w § 9 pkt 1.

2. Ministrowie Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Górnictwa i Energetyki stworzą warunki wykonawstwu robót specjalistycznych w obiektach małej energetyki wodnej przewidzianych do realizacji.

§ 11. Minister Górnictwa i Energetyki opracuje w terminie do dnia 30 czerwca 1982 r. projekty niezbędnych przepisów prawnych dotyczących eksploatacji urządzeń energetycznych małych elektrowni wodnych.

§ 12. W § 17 ust. 1 uchwały nr 196 Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 1977 r. w sprawie lokalizacji inwestycji (Monitor Polski z 1978 r. Nr 1, poz. 6 i z 1981 r. Nr 9, poz. 73) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) elektrociepłowni oraz zbiorników i stopni wodnych o piętrzeniu wody wyższym niż 1,6 m”.

§ 13. Traci moc uchwała nr 423 Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1958 r. w sprawie uruchomienia i właściwego wykorzystania zakładów wprawianych w ruch za pomocą siły napędowej wody i bezpośrednio napędzanych przez te zakłady innych zakładów przemysłowych oraz w sprawie właściwego wykorzystania zakładów elektrycznych (Monitor Polski Nr 87, poz. 489).

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski